

úřady a jestliže tyto jsou příslušny jen k trestání jednoduchých důchodkových přestupků, návrhy na přeměnu mohou se vždy týkati pouze peněžitých trestů uložených na prosté důchodkové přestupky, avšak nikdy trestů za přestupky těžké.

Prvá věta odst. 1 § 20 zákona č. 116/1927 Sb. z. a n. kvalifikuje jako těžký důchodkový přestupek jakékoli zkrácení nebo zatajení daně z motorových vozidel a stanoví na ně peněžitý trest v pěti až dvacetinásobku zkrácené daně. Podle druhé věty tohoto ustanovení všechny jiné přestupky tohoto zákona — tedy takové, u nichž nejde o zkrácení aneb zatajení daně, resp. kde nelze takový úmysl zjistiti — trestají se peněžitým trestem od 10 do 2000 Kč. Platí-li na Slovensku podle odst. 2 § 20 cit. zákona o stíhání přestupků zákona o silničním fondu třicátkové řády z r. 1754 a 1788 s instrukcí z r. 1842 a zák. čl. XI:1909 se všemi změnami a dodatky, pak z toho a s ohledem na to, co bylo svrchu uvedeno, plyne, že těmito jinými přestupky jsou jednoduché přestupky důchodkové, jak je má na mysli § 25 cit. nařízení ministerstva spravedlnosti, a že k jich trestání jsou povolány úřady finanční.

Jestliže pak § 14, odst. 1 zákona č. 116/1927 Sb. z. a n. ukládá poplatníkovi povinnost zapraviti daň z motorových vozidel před použitím vozidla, a to najednou na rok nebo šest měsíců, zanedbání této zákonitě povinnosti jest jiným přestupkem, jak jej uvádí druhá věta odst. 1 § 20 zákona, tedy jednoduchým přestupkem důchodkovým, ježto při řádném jinak splnění ohlašovací povinnosti podle odst. 1 § 16 cit. zákona nelze v tomto zanedbání spatřovati nějaké úmyslné zkrácení aneb zatajení daně.

Za tohoto zákonného stavu nezaplacení daně z motorových vozidel v předepsané lhůtě zakládá při nedostatku zlého úmyslu skutkovou podstatu jednoduchého důchodkového přestupku a zaň uložený peněžitý trest jest přeměnitelný v náhradní trest na svobodu podle § 28 nařízení býv. uher. ministerstva spravedlnosti č. 800/1916.

O trestnosti těchto lehkých přestupků důchodkových rozhodují výlučně úřady finanční jako jedině příslušný úřad a ze žádného zdroje trestního práva důchodkového nelze vyvoditi, že by trestní důchodkové soudy byly oprávněny zkoumati zákonitost takových rozhodnutí. Prohlásily-li oba soudy rozhodnutí finančních úřadů za nezákonné, osvojily si pravomoc jim nepřislušející, neboť šlo o prostý — a nikoli těžký — důchodkový přestupek. Rozhodly-li příslušné finanční úřady v oboru své výlučné příslušnosti, nepřislušelo soudům, aby toto rozhodnutí braly v pochybnost a osvojovaly si kasační právo, pro něž neměly v žádné právní normě opory.

Čís. 5495.

Súd porušil zákon v ustanovení § 5, odst. 1 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., uznal-li obžalovaného vinným trestným činom proti cti na žalobu spoločnosti obchodného práva.

(Rozh. zo dňa 28. januára 1936, Zm III 594/35.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti J. Ch. pre prestupok pomluvy vyhovel opravnému prostriedku pre zachovanie právnej jednotnosti, podanému generálnou prokuratúrou podľa § 441 tr. p. a vyslovil, že právoplatným rozsudkom okresného súdu v Turč. Sv. Martine zo dňa 13. marca 1934, č. j. T 1301/33-7, potvrdeným rozsudkom krajského súdu zo dňa 15. novembra 1934, č. j. To 395/34-11, bol porušený zákon v ustanovení § 5, odst. 1 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., pokiaľ týmto rozsudkom bol obžalovaný odsúdený tiež k súkromnej obžalobe firmy »V., spoločnosť pre stavbu silníc Ž.«; najvyšší súd zároveň podľa § 442, odst. 7 tr. p. zrušil túto časť uvedených rozsudkov a podľa § 326, č. 1 tr. p. oslobodil obžalovaného od obžaloby podanej naňho pre prestupok podľa § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. firmou »V., spoločnosť pre stavbu silníc Ž.«.

Z d ô v o d o v :

Dňa 2. novembra 1933 došla k okresnému súdu v Turč. Sv. Martine spoločná obžaloba Ing. J. S. a firmy »V., spoločnosť pre stavbu silníc Ž.«, ako hlavných súkromných žalobcov, na J. Ch. pre prestupok pomluvy podľa § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., spáchaný dňa 26. septembra 1933 výrokom vytýkajúcim neodbornú prácu pri asfaltovaní ulice, prevádzanom spoločne Ing. J. S. a firmou V.»

Na základe tejto obžaloby vyniesol menovaný okresný súd po prevedení pojednávania dňa 13. marca 1934 rozsudok, ktorým uznal obžalovaného vinným prestupkom pomluvy podľa § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., ktorý spáchal tým, že koncom septembra 1933 vo V. u prítomnosti viacerých kritizoval asfaltovanie ulice, ktoré prevádzal Ing. S. z V. a firma V. zo Ž., pri čom sa vyslovil o tomto asfaltovaní, že je to fušerstvo, teda niekomu na cti ublížil tým, že pred treťou osobou o ňom uviedol skutočnosť, ktorá by ho mohla snížiť v obecnom mienení.« Vedľa výroku o treste uvádza rozsudok ten ďalej, že »podľa §§ 479 a 480 tr. p. je obžalovaný povinný behom 15 dní od právoplatnosti rozsudku pod exekúciou zaplatiť súkr. žalobníkom trovy pravotné a svedecké v obnose 378 Kč.«

Na odvolanie obžalovaného krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd rozsudkom zo dňa 15. novembra 1934 rozsudok prvostupňového súdu na základe § 554, odst. 2 tr. p. potvrdil a zároveň odsúdil obžalovaného, aby podľa § 480 tr. p. zaplatil do 15 dní pod ťarchou exekúcie »súkromným žalobcom Ing. J. S. a firme »V.« k rukám ich právneho zástupcu na apelačných pravotných trovách čiastku 156 Kč.«

V dôvodoch tohoto svojho rozsudku uvádza odvolací súd: »Krajský súd síce zbadal, že okresný súd mal jednanie obžalovaného kvalifikovať ako dvojnásobný prestupok pomluvy podľa § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., lebo obidvaja súkromní žalobcovia boli tvrdením obžalovaného na svojej cti dotknutí a obaja tiež včas podali návrh na potrestanie obžalovaného; pretože však rozsudok prvého súdu v neprospech obžalovaného nebol napadnutý, musel krajský súd v tomto smere prvostupňový rozsudok ponechať netknutým.«

Na základe uvedeného je patrné, že oba menované súdy uznaly obžalovaného vinným prestupkom pomluvy podľa § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. aj

na základe obžaloby firmy »V. spoločnosť pre stavbu silníc Ž.«, že sa to síce neprejavilo vo výroku o kvalifikácii trestného činu obžalovaného, že to však malo vliv na určenie útrat trestného pokračovania, lebo obidva súdy pri určení útrat právneho zastúpenia prihliadly k ustanoveniam § 7 vlád. nar. č. 95/1923 Sb. z. a n.

Týmto postupom a rozhodovaním porušily však súdy zákon v ustanovení § 5, odst. 1 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., ktorý výčetne uvádza, kto kromе fyzických osôb požíva tiež ochrany cti podľa tohoto zákona a tedy kto je kromе fyzických osôb oprávnený k súkromnej žalobe pre trestný čin podľa tohoto zákona (§ 15, odst. 1 cit. zák.). Medzi týmito oprávnenými k súkromnej obžalobe nie sú uvedené obchodné a priemyselné podniky, lebo tieto neľže zahrnúť ani pod pojem »korporácií zákonom uznaných.« To plyní bezpochybne aj z dôvodovej zprávy ústavnoprávneho výboru poslaneckej snemovne Národného Shromaždenia k osnove tohoto zákona, ktorá výslovne uvádza, že vládny návrh zákona priznával ochranu cti aj spoločnostiam práva obchodného, čo však menovaný výbor nepovažoval za nutné a vrátil sa k zákonnému stavu, ktorý tu bol podľa § 492 tr. zák. drier rak., ktorému aj prispôbil znenie osnovy tak, ako sa neskoršie aj stala zákonom.

Firma »V.« ako spoločnosť obchodného práva vôbec nepožíva ochrany cti a nemôže byť ani predmetom trestného činu proti bezpečnosti cti.

Podľa toho, čo bolo uvedené, nebol zisteným činom obžalovaného spáchaný prestupok pomluvy na škodu firmy »V., spoločnosť pre stavbu silníc Ž.« Preto najvyšší súd vyhovel oprávnenému prostriedku, podanému generálnou prokuratúrou podľa § 441 tr. p.

Čís. 5496.

Preskúmal-li sborový súd ako súd odvolací sám svoje usnesenie, porušil zákon v ustanoveniach § 378, odst. 3, § 556, odst. 1 tr. p. a zavinił zmätok podľa § 384, čís. 4 tr. p.

Ustanovenie § 323, odst. 1 tr. p. prepokladá upustenie od obžaloby podľa zákona učinené, t. j. v takom období pokračovania, kedy s ním zákon spojuje ešte vliv na rozhodnutie súdu práve v tomto ustanovení zákona stanovený.

Upustil-li súkromný žalobca proti ustanoveniu § 19, odst. 1 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n. od obžaloby teprv na odvolacom hlavnom pojednávaní, nemôže byť na základe tohoto jeho prejavu trestné pokračovanie zastavené.

(Rozh. zo dňa 28. januára 1936, Zm III 596/35.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti E. P. pre prestupok pomluvy podľa § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. vyhovel oprávnenému prostriedku pre zachovanie právnej jednotnosti, podanému generálnou prokuratúrou podľa § 441 tr. p., a vyslovil, že pravoplatným usnesením krajského súdu v Nitre zo dňa 29. marca 1935, č. To 76/35, pokiaľ ním bolo pozbavené platnosti usnesenie tohože súdu v tejže veci, vynesené na hlavnom pojednávaní odvolacom dňa 9. marca 1935, bol porušený zákon v usta-